

Kriminologické aspekty organizované kriminality

Abstrakt

Organizovaná kriminalita je vážným problémem ovlivňujícím globální společnost. Její vliv v různých státech destabilizuje pořádek a bezpečnost. V této diplomové práci poskytuji základní přehled k tématu organizované kriminality ve snaze podat ucelený vhled do hlavních aspektů tohoto jevu. Kriminologické aspekty jsou představeny v souvislosti s konceptualizací, typologizací a historií organizovaného zločinu. Právním aspektům je také věnována pozornost, spolu se snahou shrnout hlavní právní nástroje v boji proti organizovanému zločinu. Snažila jsem se rozvinout kritickou úvahu o současné legislativě a představit možné výzvy do budoucna.

První kapitola je zaměřená na představení fenoménu organizované kriminality. Různé definice jsou rozebrány a porovnány mezi sebou. Následuje analýza konkrétních znaků spojovaných s jevem. Poslední část kapitoly je věnována rozboru forem trestné činnosti organizovaných skupin.

Druhá kapitola se zaměřuje na typologie kriminálních organizací. Celkově jsou rozebrány čtyři typologie. Jako první v pořadí je shrnutí typologie původem české, od Scheinosta a Musila. Následuje představení typologie ze studie Organizace spojených národů. Třetí a čtvrtá typologie pochází z práce německého kriminologa von Lampeho. První z nich je původně z von Lampeho článku z roku 2008. Druhá byla vypracována syntézou jeho vlastní předchozí tvorby a tvorby jiných akademiků pro jeho publikaci z roku 2016.

Třetí kapitola je věnována historii a současné realitě organizovaného zločinu. První část kapitoly se zaměřuje na světovou historii organizované kriminality. Druhá část kapitoly je zaměřena na Českou republiku a její historii organizovaného zločinu. Poslední část kapitoly prozkoumává současné realie organizované kriminality v Česku. Na konci je zahrnut krátký souhrn druhů organizací pohybujících se na českém území.

Čtvrtá kapitola zkoumá téma etiologie a prevence organizované kriminality. První část kapitoly shrnuje typologii teorií o kriminalitě podle Dennise Howitta a každou kategorii dává do kontextu s tématem organizovaného zločinu. Tento úvod je následován výkladem o společenských kriminogenních faktorech organizované kriminality v České republice. Poslední část kapitoly je věnována tématu prevence organizovaného zločinu.

Pátá kapitola představuje různé mezinárodní organizace a opatření zapojené v boji proti organizovanému zločinu. Kapitola je rozdělena do čtyř částí. První tři části jsou zaměřené na opatření a organizace působící na mezinárodním úrovni, na úrovni Evropské unie a na úrovni

České republiky. Čtvrtá část je věnována mým úvahám nad možnými posuny v unijní a vnitrostátní legislativě.

Budoucnost boje s organizovaným zločinem je nejistá a není reálné, aby se podařilo organizovanou kriminalitu zcela vymýtit. Přesto má smysl se boji s tímto jevem věnovat. V posledních desetiletích vyvinulo široké spektrum států světa snahu se do boje zapojit. Jenom díky této ochotě spolupracovat je boj s organizovanou kriminalitou v dnešní době možný.

Klíčová slova: organizovaná kriminalita, kriminální struktury, opatření proti organizované kriminalitě